

Talousarvion laadintaohje ja raami vuodelle 2026

Lestijärven kunta

29.8.2025

Sisällys

1. Talousarvion ja -suunnitelman rakenne	2
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne	3
1.2. Kuntatalouden kehitysnäkymät.....	4
1.3. Talouden vuosikello	5
2. Talousarvion laadinnan lähtökohdat	5
2.1 Palkat ja henkilöstökulut	6
2.2 Verotulot	7
2.3 Valtionosuudet	7
3. Laadintaohjeet lautakunnille	9
3.1 Käyttötalousosa	9
3.2. Investointiosa.....	10
3.3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	11
3.4 Henkilöstösuunnitelma.....	11
4. Talousarvion raami	12
5. Talousarvion laadinta-aikataulu	13

1. Talousarvion ja -suunnitelman rakenne

Kuntalain mukaan taloussuunnittelussa korostetaan toiminnan ja talouden tiivistä yhteyttä, taloudellisten resurssien merkitystä sekä suunnittelun realistisuutta. Talousarvio ja suunnitelma sisältävät sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet. Toiminnalliset tavoitteet nousevat talousarvioon ja -suunnitelmaan kuntastrategiasta.

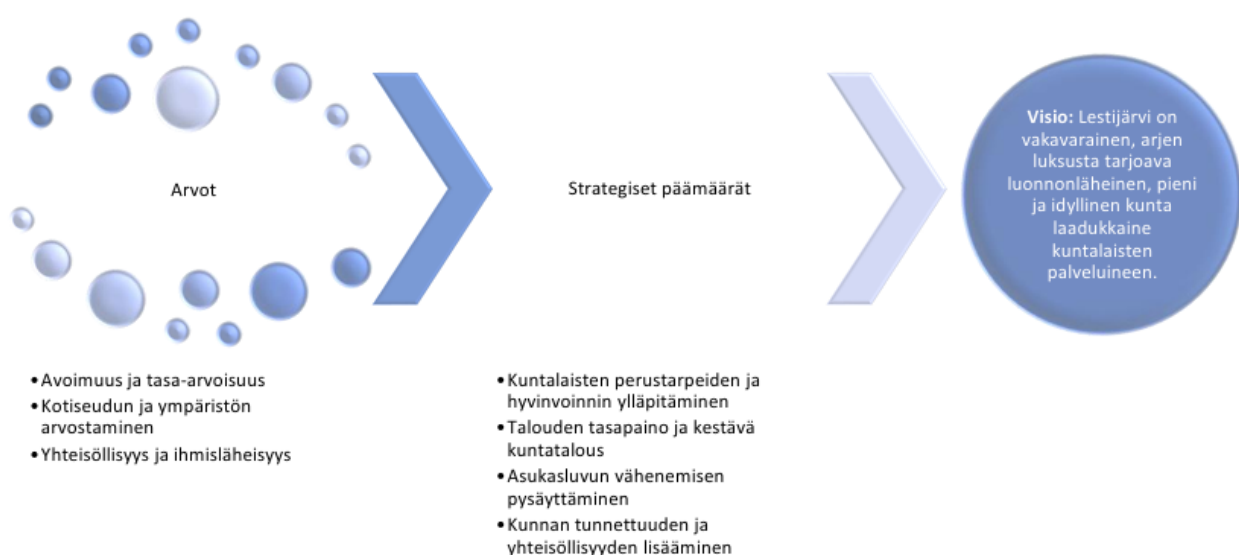
Talousarvio ja -suunnitelma sekä toimintakertomus ovat valtuuston toiminnan ja talouden ohjausvälineitä. Muut toimielimet ohjaavat toimintaa edelleen mahdollisten erillisten käyttösuunnitelmien ja niiden sekä talouden toteutumisvertailujen avulla.

Lestijärven kunnan suunnitelmakausi kattaa vuodet 2026–2030, joista vuosi 2026 on talousarviovuosi ja vuodet 2027–2030 suunnitelmavuosia.

Talousarvio on sitova, mutta taloussuunnitelma ohjeellinen. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Lautakuntien on huolehdittava siitä, että vuoden 2026 talousarvioehdotus on annettussa raamissa.

Raamin laadinnassa on hyödynnetty tilinpäätöstä 2024, talousarviota 2025 ja sen yhteydessä laadittua taloussuunnitelmaa, tilikauden 2025 ennustetta, verotulojen ennustekehikkoa sekä valtionosuuksien ennakkolaskelmia. Lisäksi tässä ohjeessa ja raamin laadinnassa on hyödynnetty valtiovarainministeriön arviointiryhmän allekirjoitettua ehdotusta.

Edellisten lisäksi taloutta ohjaa vahvasti Lestijärven kuntastrategia, joka on hyväksytty valtuustossa 22.6.2022 § 32. Kuntastrategia on laadittu vuosille 2022–2025 ja uuden kuntastrategian valmistelu on aloitettu, mutta vuoden 2026 talousarviossa hyödynnetään vielä nykyistä kuntastrategiaa, koska uusi kuntastrategia valmistuu keväällä 2026. Keskeistä kuntastrategian toteuttamisessa on strategiaprosessin ja taloussuunnitteluprosessin kiinteä kytkentä. Valtuusto päättää kuntastrategian toteuttamisesta viime kädessä kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa, jossa myös strategian toteuttamisohjelma konkretisoidaan ja resursoidaan.

Kuva 1 Kuntastrategian visio ja strategiset päämäärät

Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevat tavoitteet kunnan eri tehtäville. Samalla osoitetaan myös resurssit mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi joko budjettirahoitteisesti määrärahoina tai kohderahoitteisesti tulo- ja pääomarahoituksena. Kunnan tulisi ottaa kantaa talousarviossa ja -suunnitelmassa myös tytäryhteisöille ja yhteistoimintayhteisöille asetettaviin tavoitteisiin.

Talousarvio on strategian käytännön toteuttamisen lisäksi strategian arvioinnin ja seurannan väline. Arviointi kohdistuu kunnan valtuusto- ja hallitustason strategisten tavoitteiden ohjausvoiman arviointiin eli käytännössä talousarvion seurantaan.

1.1. Yleinen taloudellinen tilanne

Maailmantalouden kasvu jatkuu lähivuosina vaisuna ja siihen liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Geopoliittiset jännitteet, kauppapolitiikan epävakaus sekä suurten talousalueiden vaihteleva kehitys luovat epävarmuutta, joka näkyy kotitalouksien ja yritysten varovaisuutena. Yhdysvaltojen talouskasvun odotetaan hidastuvan tullipolitiikan ja korkean inflaation vuoksi. Euroalueella talouden näkymät ovat hieman paremmat, mutta kasvu jää maltilliseksi.

Koko maailmantalouden kasvuksi arvioidaan vuonna 2025 noin 2,8 %, ja sen ennakoidaan pysyvän lähes samalla tasolla myös vuonna 2026. Euroalueen talouskasvu on 0,9 % vuonna 2025 ja kiihtyy hieman 1,2 prosenttiin vuonna 2026. Suomen talouden odotetaan kasvavan noin 1,0 % vuonna 2025 ja 1,5 % vuonna 2026. Vuonna 2027 kasvun ennakoidaan vahvistuvan 1,7 prosenttiin ansiotulojen ja yritysverotuksen kevennysten tukemana.

Inflaatio on hidastunut selvästi: energian hinnan lasku ja asuntomarkkinoiden rauhoittuminen ovat hillinneet hintojen nousua. Ennusteiden mukaan inflaatio pysyy lähivuosina maltillisena, eikä ylitä kahta prosenttia. Tämä yhdessä palkankorotusten kanssa on lisännyt kotitalouksien reaaliasioita. Toisaalta kulutuksen kasvua rajoittavat edelleen epävarmuus, veronkorotukset ja sosiaalietuuksien leikkaukset.

Työllisyystilanne on edelleen heikko, mutta talouden piristyminen ja hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet tukevat työllisyyden kasvua vuonna 2026. Työllisyysasteen odotetaan palaavan vähitellen vuoden 2024 tasolle (72,2 %). Pidemmällä aikavälillä työllisyyskehitykseen vaikuttavat työikäisen väestön määrän väheneminen ja osaavan työvoiman saatavuus.

Suomen talouden näkymiä tukevat erityisesti vihreän siirtymän energia- ja teknologiahankkeet, joita on vireillä ja toteutuksessa ennätysmäärä. Lisäksi puolustus- ja infrastruktuuri-investoinnit kasvattavat kysyntää suomalaisille tuotteille ja palveluille myös vientimarkkinoilla. Näiden odotetaan olevan talouden kasvun keskeisiä ajureita seuraavina vuosina.

1.2. Kuntatalouden kehitysnäkymät

Kuntatalouden kokonaiskuva on edelleen haastava, vaikka tilanne on joiltain osin vahvistunut. Kuntien talouskehityksessä on nähtävissä voimakasta eriytymistä: kasvukeskusten kunnilla on suuria investointipaineita ja tarve laajentaa palveluja, kun taas väestöltään vähenevissä kunnissa suurin haaste on sopeuttaa palveluverkko ja toiminta vastaamaan pienenevää palvelutarvetta.

Kuntatalouden toimintamenojen kasvu jatkuu kehyskaudella. Peruspalvelujen hintaindeksin ennakoidaan olevan keskimäärin yli 3 % vuodessa, mikä heijastuu suoraan kuntien kustannuksiin. Koska kuntien toiminta on työvoimavaltaista, palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kustannuskehitykseen. Vuosille 2025–2028 sovitut palkankorotukset sekä palkkausjärjestelmien kehittämisohjelma lisäävät menoja. Myös sote-palveluiden siirron jälkeiset uudet vastuut, kuten työllisyyspalvelut vuodesta 2025 alkaen, kasvattavat kunnille kuuluvia tehtäviä ja kustannuksia.

Palvelutarpeiden kehitys on erisuuntaista: varhaiskasvatuksen ja koulutuksen menojen kasvua hillitsee lapsimäärien väheneminen, mutta ikääntyvän väestön palvelutarpeet kasvavat monissa kunnissa. Työvoiman saatavuuden ongelmat lisäävät painetta etsiä uusia tapoja järjestää palveluja.

Kuntien tulopuolella suurin merkitys on verotuloilla ja valtionosuuksilla. Verotulojen arvioidaan kasvavan keskimäärin 4 % vuodessa vuosina 2026–2029, mutta valtion päätökset veroperusteista ja veronkevennyksistä vaikuttavat kuntien verokertymään. Muutosten vaikutukset on osin kompensoitu valtionosuuksien kautta, mutta kompensatio ei aina kata kuntien koko menetystä.

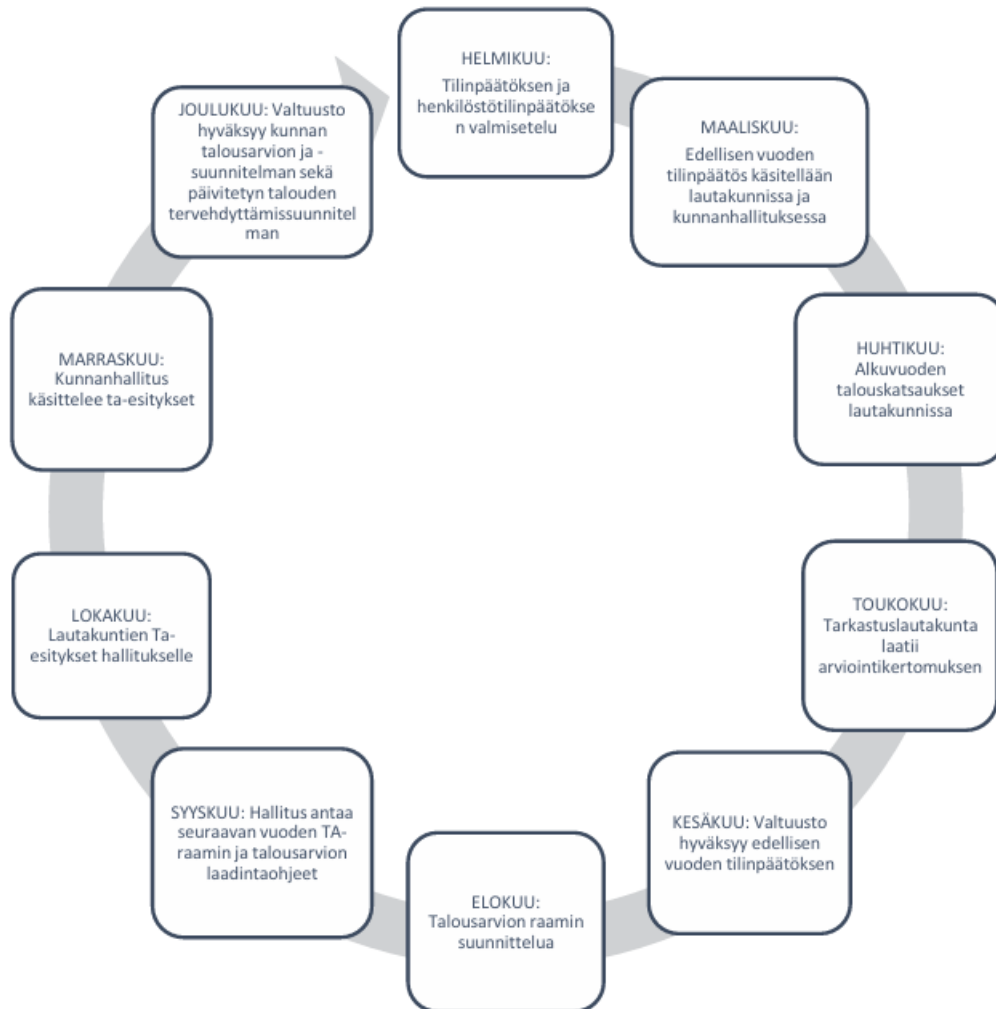
Valtionosuuksien kehitys vaihtelee: vuonna 2026 kuntien peruspalvelujen valtionosuudet kasvavat kustannustenjaon tarkistusten ja indeksitarkistusten vuoksi, mutta kehitystä hidastavat useat leikkaukset ja indeksijarru. Lisäksi sote-siirtoon liittyvät takautuvat valtionosuuksien perinnät pienentävät kuntien tuloja lähivuosina.

Kuntatalouden investointitarpeet ovat edelleen mittavia. Rakennuskannan ikä, muuttoliike, vihreän siirtymän vaatimukset ja kasvukeskusten palvelukysynnän kasvu lisäävät investointipaineita. Investoinnit kohdistuvat pääasiassa rakennuksiin, liikenneväyliin ja muuhun perusinfrastruktuuriin.

Kuntien vuosikatteet eivät riitä kattamaan nettoinvestointeja, mikä tarkoittaa, että investoinnit rahoitetaan pitkälti velalla. Kuntien lainakannan arvioidaan kasvavan merkittävästi koko kehyskauden ajan ja nousevan yli 28 miljardiin euroon vuoteen 2029 mennessä.

Kuntatalouden keskeinen haaste onkin tulojen ja menojen epätasapaino. Tämä edellyttää kunnissa pitkäjänteistä päätöksentekoa, sopeuttamistoimia ja uusia ratkaisuja palveluiden järjestämiseksi. Yhteistyö kuntien kesken sekä yksityisen sektorin kanssa korostuu, kun pyritään vastaamaan työvoiman saatavuuteen, väestörakenteen muutokseen ja investointipaineisiin.

1.3. Talouden vuosikello

2. Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Lestijärven kunnan organisaatorakenteessa ja henkilöstön tehtäväkuivissa ei tule tapahtumaan suuria muutoksia vuoden 2025–2026 aikana.

Lestijärven kunnan tulee kattaa taseeseen kertynyt alijäämä emokunnan osalta vuoden 2027 loppuun mennessä ja kuntakonsernin osalta vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuoden 2024

tilinpäätöksessä kattamatonta alijäämää oli taseessa 2 418 032,77 euroa eli noin -3 636 euroa/asukas.

Lestijärven kunta on ollut valtiovarainministeriön arviointimenettelyssä 5.9.2024 – 31.1.2025, jonka tuloksena kunnan ja ministeriön edustajat ovat allekirjoittaneet ehdotuksen kunnan asukkaiden palvelujen turvaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä sisältäen talouden kehitysarvion ja tasapainottamistoimenpiteet. Talousarviovuosi 2026 tulee olemaan taloudellisesti vaativa ja edellyttää jokaiselta toimialalta tiukkaa menokuria ja tarkkaa taloudenhallintaa.

2.1 Palkka- ja henkilöstökulut

Kunta- ja hyvinvointialan uusi työ- ja virkaehtosopimus on voimassa 1.5.2025 – 29.2.2028. Sopimuskaudella palkankorotukset ovat yhteensä 7,37 %. Korotukset jakautuvat seuraavasti:

- 2026 2,47 %
- 2027 2,40 %

Peruskorotusten lisäksi kunta- ja hyvinvointialalla on käynnissä kehittämisohjelma koskien palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä. Kehittämisohjelman myötä palkat nousevat 1,8 %, joka toteutetaan paikallisina järjestelyinä seuraavasti:

- 2026 0,4 %
- 2027 0,4 %
- 2028 1,0 %.

Vuoden 2026 palkkamenoihin vaikuttaa myös 1.2.2025 voimaan tullut tasopalkkajärjestelmä, joka on tavoitteena ottaa Lestijärvellä käyttöön syksyn 2025 aikana. Talousarvion raamia ja ohjeita luotaessa ei ole tiedossa tasopalkkajärjestelmän kustannusvaikutus ja palkkojen harmonisoinnin tarpeet.

Talousarviovuodelle 2026 tulee varautua edellä esitettyihin korotuksiin perustuen laskemalla vuoden 2025 talousarviossa ennustettuihin palkkoihin noin 4 %:n korotus. Työnantajan sivukuluprosentti vuodelle 2026 on Kuntaliiton ennusteen mukaan 23,84 %.

Vuoden 2023 alusta eläkemenoperusteinen maksu poistui kunnilta ja tilalle tuli uusi tasausmaksu. Lestijärven kunnan tasausmaksun määrä on 2026 vuonna on 57 728,04 €. Tasausmaksu jaetaan hallintojohtajan toimesta kustannuspaikoille palkkakustannusten suhteessa.

Toimialajohtajat syöttävät budjettiin kunkin toimialan (pl. Seutukunta ja maaseututoimi) henkilöstömenot sivukuluineen yhteistyössä hallintojohtajan kanssa.

2.2 Verotulot

Lestijärven kunnan verotulot ovat kehittyneet viime vuosina seuraavasti:

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Ennuste 2025
Tulovero	880 120,00	1 081 604,01	1 062 000,00	1 143 000,00
Yhteisövero	381 530,00	308 040,44	320 000,00	332 000,00
Kiinteistövero	417 224,00	690 798,59	1 117 855,00	1 364 000,00

Vuodelle 2025 budjetoidut verotulot ovat ylittymässä kaikilta osin Kuntaliiton ennusteen (8/2025) mukaan ja yllä olevassa taulukossa olevat ennusteet perustuvat tuloveron ja yhteisöveron osalta Kuntaliiton ennusteeseen. Kiinteistöveron osalta tuloja ei voida arvioida samalla tarkkuudella, koska tuulivoiman osalta on saatu vasta arvio vuoden 2025 kiinteistöverosta (1,06 m€) ja lisäksi suurin osa kiinteistöverotuotoista tilitetään kunnille aina loppuvuodesta.

Verotulojen suunnittelussa on hyödynnetty apuna Kuntaliiton verotulojen ennustekehikkoa, jossa on laskettu kuntakohtaisesti ennuste kunnalle tilitettävistä verotuloista. Raamissa hyödynnetään ennustekehikkoa tuloveron ja yhteisöverotuoton osalta. Kunnallisverotuotto tulee vuonna 2026 ennusteen mukaan laskemaan 3,9 % ja yhteisöverotuotto nousemaan 9,6 %.

Kiinteistöverotuottojen ennustaminen on tavanomaista haastavampaa, koska kunta on saanut tuulivoimayhtiöltä ainoastaan karkean arvion tuulivoimaloiden kiinteistöverotuotoista vuodelle 2026, joihin vaikuttaa esimerkiksi voimaloiden ikäalennukset ja lopulliset rakennuskustannukset. Lisäksi kuntakohtainen ennustekehikko ei huomioi tuulivoimaloita ajantasaisesti. Tämän vuoksi talousarviossa on noudatettu varovaisuusperiaatetta: tuulivoimaloista arvioidaan kertyvän kiinteistöveroa noin 2,5 milj. euroa ja muusta kiinteistöveropohjasta noin 300 000 euroa.

Tulovero	1 098 000
Yhteisövero	363 000
Kiinteistövero	2 803 000
Yhteensä	4 264 000

2.3 Valtionosuudet

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Ennuste 2025	Ennuste 2026
Valtionosuudet	931 934	1 492 095	1 377 891	1 407 386	1 165 314
*Harkinnanvarainen osuus	180 000	136 000			

Talousarvioon vuodelle 2025 budjetoitu valtionosuus on ylittymässä 47 204 eurolla valtionosuuksien ennakkotiedon (8/2025) mukaan.

Lestijärven kunnan vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuudet ennakkotiedon mukaan ovat 1 157 535 euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus 144 223 euroa ja kotikuntakorvaus -8 335 euroa eli yhteensä 1 301 757 euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on -128 109 euroa. Valtionosuuskertymän ennakkolaskelman mukaan ennuste kokonaisuudessaan vuodelle 2026 on 1 165 314 euroa. Mukana ei ole mahdollista harkinnanvaraista valtionosuutta, koska sen jakoperusteista ei ole tietoa vuodelle 2026, joten sitä ei voida ottaa huomioon.

Täten talousarvion raamissa valtionosuuksien summana käytetään 1 165 314 euroa. Kokonaissumma poikkeaa valtiovarainministeriön arviointiryhmän talouden kehitysarviosta, mutta tässä ohjeessa käytetään valtiovarainministeriön ennakkolaskelmaa, koska se on päivitetty elokuussa 2025.

3. Laadintaohjeet lautakunnille

3.1 Käyttötalousosa

Vuoden 2026 talousarvio ja suunnitelmavuosien 2027–2030 taloussuunnitelmat laaditaan tässä ohjeessa esitetyn mukaisesti.

Toimialat laativat käyttötalousosaa koskevat esityksensä ja käsittelevät ne lautakunnassa viikolla 41. Tämän jälkeen esitykset toimitetaan hallintojohtajalle koko kuntaa koskevaa laskelman laatimista varten. Hallintokuntien tulee huomioida talousarviota ja suunnitelmaa tehdessään mahdollinen yleisen kustannustason nousu.

Käyttötalouden budjetti laaditaan Accunan budjetointi -työkalulla. Budjetin syöttöpohjien käyttö on sallittu seuraaville henkilöille:

- Päivi Rautio, Ossi Mäkinen, Marjaana Typpö, Mika Rajaniemi, Kätlyn Tamm, Virpi Orava, Maria Tofferi, Minna Kauppinen, Anne Lampakka ja Jukka Hautamäki.

Budjettiin ei voi syöttää TA-vuotta ja TS-vuosia yhtä aikaa, vaan budjetti syötetään vuosi kerrallaan. Kun vuosi 2026 on syötetty, hallintojohtaja avaa suunnitteluvuoden 2027, jolloin jo syötetyt luvut kopioituvat suoraan suunnitteluvuodelle ja niitä voi tarpeen vaatiessa vielä muokata. Toimialoja pyydetään ilmoittamaan hallintojohtajalle, kun luvut on kunkin vuoden osalta syötetty.

Tehtäväalueittain käyttötalousosan sanalliset perustelut laaditaan yhdenmukaisesti seuraavasti eriteltynä:

- Toimielin ja tehtäväalueen nimi sekä toimielimen toiminnan kuvaus, eli mistä tehtävästä se vastaa ja mikä on sen olemassaolon peruste.
- Talousarvio- ja suunnittelukauden 2026–2030 toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset eli tiivis kuvaus toiminnan painopisteisiin, palvelurakenteeseen, toimintaan ja toiminnan perusteisiin tulevista muutoksista.
- Strategiset tavoitteet vuodelle 2026 (hyödynnetään nykyistä strategiaa).
- Lautakuntien on huomioitava menoissa ja tuloissa sellaiset toiminnalliset muutokset, jotka perustuvat tuleviin lainsäädännöllisiin velvoitteisiin tai muihin toimintaa ohjaaviin keskeisiin muutoksiin.

Strategiset tavoitteet kuvataan talousarviokirjaan taulukkomuodossa. Strategiset tavoitteet tulevat suoraan voimassa olevasta kuntastrategiasta. Toimialakohtaiset tavoitetaulukot on koottu tämän ohjeen liitteeseen. Taulukoita hyödynnetään jatkossa myös osavuosikatsauksissa talousarvion toteumaa seurattaessa. Tällöin taulukkoihin lisätään sarake Toteuma.

Toimialat voivat täydentää strategisia tavoitteita lisäksi toiminallisilla tavoitteilla, jotka eivät kaikilta osin ole valtuustoon nähden sitovia. Näillä tavoitteilla täydennetään strategisia tavoitteita siten, että tavoitteet kattavat tehtäväalueen perustehtävät. Täydentävät tavoitteet

ovat sitovia lautakuntatasolla. Toimialoilla saattaa olla myös erillisiä ohjelmia esim. sivistystoimella liikuntaohjelma, jossa on asetettu tavoitteita toiminnalle (liite 2).

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Toiminnalliset tavoitteet ja määrärahat ovat sitovia toimialatasolla ja niiden toteutumisesta on vastattava valtuustolle, ellei niiden sitovuudesta ole muuta päätetty.

Toimialojen tulee asettaa laatu-, taloudellisuus- ym. tavoitteita sen mukaan kuin eri tehtävissä katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Tavoitteisiin tulee aina liittää mittari, jotta tavoitteen toteutumista voidaan seurata. Tavoitteita laatiessa tulee samalla arvioida myös, onko niihin realistista päästä, sillä tavoitteiden toteutuminen tulee osoittaa seuraavassa tilinpäätöksessä. Tavoitteiden tulee olla sellaisia, joiden saavuttaminen on vähintään osittain riippuvaista omasta toiminnasta.

Tavoitteiden tulee kohdistua hallintokuntien ydintoimintaan ja olla ajantasaisia ja merkityksellisiä nykytilanteessa. Tavoitteiden ei myöskään tule olla sellaisia, että niiden toteutuminen on itsestään selvää.

Sanallinen osio laaditaan word-tiedostoon käyttäen fonttia Arial 12 ja toimitetaan hallintojohtajalle koko kunnan talousarviokirjan kokoamista varten.

3.2. Investointiosa

Investointiosaan sisällytetään suunnitelma talousarviovuodelle ja taloussuunnitelmavuosille. Investointiohjelma laaditaan vuosille 2026–2030. Investointiohjelma hyväksytään vuoden 2026 osalta sitovana ja taloussuunnitelman vuosien 2027–2030 osalta ohjeellisena.

Investoinnit toteutetaan kunnanvaltuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa. Mahdolliset investointien lisämäärärahat ja muut muutokset edellyttävät aina asianomaisen toimielimen, kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston käsittelyä. Jos kysymys on kunnan kehittämiseen liittyvästä investoinnista tai välttämättömästä tarpeesta, hyväksytään investointiohjelmaan uusia hankkeita myös talousarviomuutoksina.

Investointiosaan budjetoidaan hankkeet, joiden kustannukset ovat enemmän kuin 5 000 euroa ja joiden käyttöikä on pidempi kuin kolme vuotta. Investoinnit kirjataan taseeseen omaisuudeksi ja vähennetään poistamalla. Investoinnilla on täten vaikutus kunnan omaisuuteen.

Huomioitavaa kuitenkin on, että kaikki yli 5 000 euroa maksavat hankinnat eivät ole investointeja, vaan esim. omaisuutta ylläpitävät korjausmenot ovat käyttömenoja. Jos investointihanke toteutetaan useamman vuoden aikana, tulee se jakaa suunnitelmavuosille.

Talousarviossa on myös huomioitava investointien vaikutukset käyttötalouteen. Kunnan taloustilanteen ollessa haastava, tulee investointitaso pyrkiä pitämään matalana. Toimialakohtainen investointiohjelma tulee toimittaa hallintojohtajalle viimeistään 7.11.2025.

3.3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Talousarviossa on hyvä ottaa kantaa myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumiseen. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan, että organisaatio saavuttaa tavoitteensa. Sisäinen valvonta käsittää kaikki ne toimenpiteet ja menettelyt, jotka turvaavat tavoitteisiin pääsemistä. Talousarviossa ja sen sanallisissa perusteluissa tulee huomioida toimintaan ja talousarvion toteutumiseen kohdistuvat riskit tehtäväalueittain talousarvion sitovuustasojen mukaisesti. Lestijärven kunnanhallitus hyväksyi 11.12.2024 § 185 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen.

3.4 Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelmassa henkilöstöä tarkastellaan osana toiminnan ja talouden suunnittelua. Tarkoituksena on ottaa huomioon sellaiset toiminnassa tapahtuvat muutokset, jotka ovat ennakoitavissa ja joilla on vaikutusta henkilöstön rakenteeseen, määrään tai ammatilliseen osaamiseen.

Toimialajohtajien vastuulla on varmistaa, että henkilöstömuutokset huomioidaan toimialan talousarvio- ja suunnitelmaprosessissa. Näitä koskevat tiedot pyydetään toimittamaan myös hallintojohtajalle viimeistään 4.10.2025 mennessä.

4. Talousarvion raami

	Tulot	Menot	Netto
Yleishallinto	40 000,00	727 883,04	-687 883,04
Sivistystoimi	24 000,00	1 631 268,02	-1 607 268,02
Tekninen toimi	6000,00	712 926,75	-706 926,75
Elinkeinopalvelut	0,00	118 364,88	-118 364,88
Liiketoiminta	650 000,00	682 887,98	-32 887,98
Yhteensä	720 000,00	3 873 330,67	-3 153 330,67

Arvioitu tuloslaskelma 2026 (ilman seutukuntaa ja maaseututoimea)

- Toimintatuotot 720 000,00 €
- Toimintamenot -3 873 330,67 €
- Toimintakate -3 153 330,67 €
- Verotulot 4 264 000,00 €
- Valtionosuudet 1 165 000,00 €
- Rahoitustuotot/-kulut -212 000,00 €
- Vuosikate 2 063 669,33 €
- Poistot -390 000,00 €
- Tilikauden yli-/alijäämä 1 673 669,33 €

Raamissa määritellyt arviot kaikista tuloista ja menoista tarkentuvat talousarvion laadinnan aikana. Lopullisessa talousarviossa määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia talousarviossa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti.

Mikäli arvioitu raamien ja ennakoitujen tulojen perusteella laskettu tuloslaskelma toteutuu käyttötalouden osalta, niin pysymme siinä velvoitteessa, että emokunnan osalta taseeseen kertyneet alijäämät tulee katetuksi 2027.

5. Talousarvion laadinta-aikataulu

Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan vuosille 2026–2030 seuraavan aikataulun mukaisesti:

3.9.2025	Kunnanhallitus antaa raamin lautakunnille
4.10.2025	Henkilöstömuutokset 2026–2030 toimialoittain hallintojohtajalle
vk 41 (6.10–12.10)	Lautakunnat käsittelevät talousarvioesityksensä
7.11.2025	Toimialakohtainen investointisuunnitelma hallintojohtajalle
19.11.2025	Kunnanhallituksen I talousarviokäsittely
vk 49 (1.12–7.12)	Lautakunnat käsittelevät talousarvioesityksensä uudelleen, mikäli kunnanhallitus on palauttanut esitykset lautakunnille
10.12.2025	Kunnanhallitus käsittelee talousarvion ja taloussuunnitelman
18.12.2025	Kunnanvaltuusto käsittelee talousarvion ja taloussuunnitelman